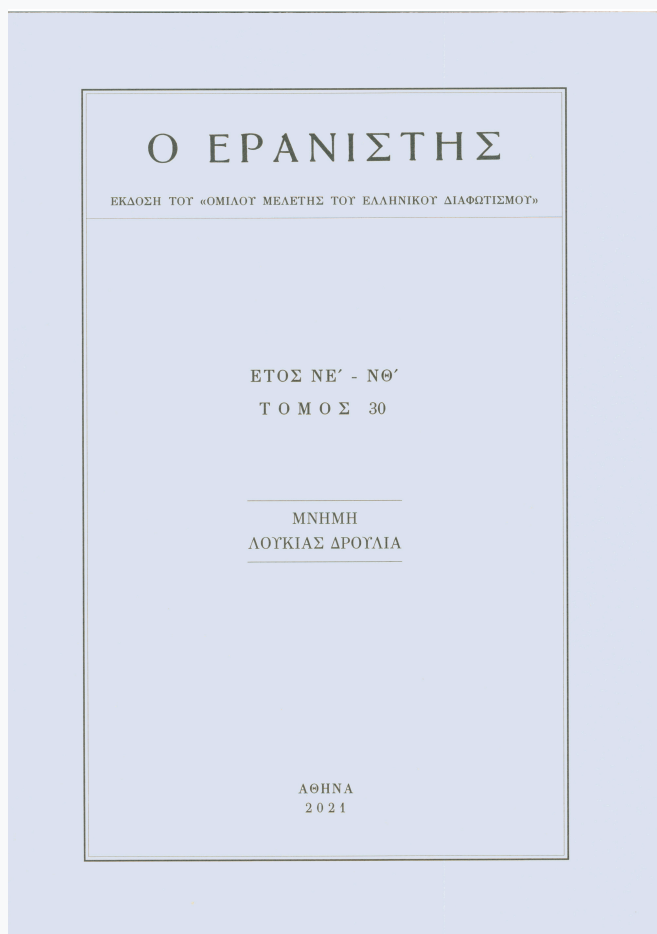

The Gleaner

No 30 (2021)

In Memoriam of Loukia Droulia

Χρονικά - Ειδήσεις

Dimitris G. Apostolopoulos, K. D. Fafalios, Anna Tabaki

doi: [10.12681/er.36183](https://doi.org/10.12681/er.36183)

Copyright © 2023

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Apostolopoulos, D. G., Fafalios, K. D., & Tabaki, A. (2024). Χρονικά - Ειδήσεις. *The Gleaner*, (30), 795–800. <https://doi.org/10.12681/er.36183>

Χρονικά - Ειδήσεις

Η ΚΕ' ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΜΕΔ

Η ΚΕ' Γενική Συνέλευση του ΟΜΕΔ πραγματοποιήθηκε την 18η Δεκεμβρίου 2019 στο Έθνικo Ίδρυμα Έρευνών, με πρόεδρο την κυρία Βούλα Κόντη και γραμματέα την κυρία Γιούλη Ευαγγέλου. Θέματα ημερήσιας διάταξης ήταν: 1. Απολογισμός απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου, 2. Έκθεση Έξελεγκτικής Επιτροπής, 3. Έκλογή Έξελεγκτικής και Έφορευτικής Επιτροπής, 4. Μερική ανανέωση του ΔΣ, 5. Προτάσεις μελών.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, ο Γενικός Γραμματέας του Όμιλου κύριος Δημήτρης Αποστολόπουλος παρουσίασε την Έκθεση πεπραγμένων του ΔΣ στο διάστημα που μεσολάβησε από την προηγούμενη Γενική Συνέλευση (15 Δεκεμβρίου 2016), πεπραγμένα τόσο στο έσωτερικό της χώρας όσο και στο εξωτερικό.

Έγινε αναλυτική αναφορά στις επισημονικές δραστηριότητες του Όμιλου: η συλλογή ύλικου για την έκδοση του 30ου τόμου του «Έραριστή» είχε αρχίσει, όταν έφθασε το άγγελμα του θανάτου της Λουκίας Δρούλια. Το ΔΣ αποφάσισε τότε να τον αφιερώσει στη μνήμη της, καθώς ήταν ιδρυτικό μέλος του ΟΜΕΔ και για σειρά ετών διετέλεσε Γ. Γραμματέας του Όμιλου. Στάλθηκε πρόσκληση σε όλα τα μέλη του ΟΜΕΔ αλλά και στα μέλη του Ίνστιτούτου Ιστορικών Έρευνών για να δηλώσουν αν επιθυμούν να συνεισφέρουν στον υπό έκδοση τόμο. Παράλληλα έγι-

νε αναφορά στην πρόοδο της έπεξεργασίας του υπό έκδοση Έπιστολαρίου του Ευγένιου Βούλγαρη, έκδοση ένταξημένη στη σειρά του ΟΜΕΔ που ίδρυσε ο Κ. Θ. Δημαράς «Νέα Έλληνικά Κείμενα». Τέλος ο 7ος τόμος της Άλληλογραφίας Κοραή, τόμος με τον οποίο θα ολοκληρωθεί το έργο, βρίσκεται σε τελική έπεξεργασία.

Παράλληλα συνεχίστηκε ή διεθνής παρουσία του Όμιλου με τη συμμετοχή του Γ. Γραμματέα σε όλες τις συναντήσεις της Έκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Έταιρείας Μελέτης του 18ου αιώνα (ISECS). Με την ευκαιρία ανακοινώθηκε ότι το επόμενο διεθνές Συνέδριο θα λάβει χώρα στη Ρώμη το 2023.

Τέλος το ΔΣ αποφάσισε να πραγματοποιήσει μιαν εκδήλωση στη Νάξο αφιερωμένη στη μνήμη του Βασίλη Σφυρόερα που διετέλεσε για σειρά ετών πρόεδρος του ΔΣ του ΟΜΕΔ.

Στη συνέχεια ο Ταμίας του ΔΣ κύριος Παναγιώτης Μιχαηλάρης ενημέρωσε αναλυτικά τη Συνέλευση για τα οικονομικά του Όμιλου.

Μετά την εισήγηση του Γενικού Γραμματέα και την ενημέρωση του Ταμιά, διαβάστηκε ή έκθεση της τριμελούς Έξελεγκτικής Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία προτείνεται ή απαλλαγή του απερχομένου ΔΣ από κάθε εδθύνη, καθώς όλα τα σχετικά βιβλία βρίσκονται σε απόλυτη τάξη. Η Γενική Συνέλευση, ή οποία αποδέχθηκε την εί-

σήγηση της Έξελεγκτικής Επιτροπής, απάλλαξε όμοφωνα το ΔΣ.

Κατόπιν διεξήχθησαν οι ψηφοφορίες για τη σύνθεση της ΕΕ και τη σύνθεση του ΔΣ.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, στην ΕΕ εξελέγησαν οι κυρίες Βασιλική Μπόμπου-Σταμάτη, Στέση Αθήνη

και ο κύριος Γιώργος Κουτζακιώτης, ενώ για το ΔΣ οι κύριοι Παναγιώτης Μιχαηλάρης, Γιώργος Τόλιας και οι κυρίες Σοφία Ματθαίου, Οδρανία Πολυκανδριώτη, Άλεξάνδρα Σφοίνη. Αναπληρωματικό μέλος εξελέγη ο κύριος Ίκαρος Μαντούβαλος.

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΟΜΕΔ

Μετά τις άρχαιρεσίες της 18ης Δεκεμβρίου 2019 τα παραμένοντα και τα νεοεκλεγέντα μέλη του ΔΣ συνήλθαν και συγκροτήθηκαν σε σώμα ως εξής: Έμμ. Ν. Φραγκίσκος Πρόεδρος, Κώστας Λάππας Αντιπρόεδρος, Δ. Γ. Αποστο-

λόπουλος Γενικός Γραμματέας, Π. Δ. Μιχαηλάρης Ταμίας, Γιώργος Τόλιας Ειδ. Γραμματέας, Γιούλη Εδαγγέλου, Σοφία Ματθαίου, Οδρανία Πολυκανδριώτη και Άλεξάνδρα Σφοίνη, μέλη.

ΣΤΕΡΙΟΣ Ν. ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ (1933-2018)

Στις 9 Οκτωβρίου 2018 έφυγε από τη ζωή ο Στέριος Φασουλάκης, όμοτιμος καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, μέλος, εκτός των άλλων επιστημονικών φορέων, και του ΔΣ του ΟΜΕΔ. Από τα γνωστικά αντικείμενα με τα οποία ασχολήθηκε, πρέπει ιδιαίτερα να εξαρθεί ή συμβολή του στην πρόοδο των κοραϊκών σπουδών. Μεταξύ των σχετικών δραστηριοτήτων του αξίζει να σημειωθούν οι εξής: ή ενεργός συμμετοχή του στη διοργάνωση στη Χίο το 1983 του διεθνούς Συνεδρίου «Κοραΐς και Χίος»: ή προσπάθεια καταγραφής, με τη συνδρομή ομάδας φοιτητών του, στη Βιβλιοθήκη Κοραΐ των βιβλίων της προσωπικής βιβλιοθήκης του χιώτη σοφού, τα οποία αποτέλεσαν και τον πυρήνα της δωρεάς του προς τη βιβλιοθήκη της Σχολής της Χίου· ή αξιοποίηση των καταλοίπων του Κοραΐ

και ή δημοσίευση άγνωστων ή και δυσεύρετων κειμένων (νέες επιστολές Κοραΐ κ.ά.)· ή φωτοαναστατική ανατύπωση των πέντε τόμων των Άτάκτων (Χίος 1998-2012), όπου καταχωρίζονται εισαγωγικά οι ιδίχειρες σημειώσεις του Κοραΐ με τις οποίες συμπλήρωνε τα λήμματα των προσωπικών του αντιτύπων· και τέλος ή πανομοιότυπη ανατύπωση του πρώτου τόμου των «Μετά θάνατον εύρεθέντων» του Κοραΐ (1881) στις έκδοτικές σειρές του ΜΙΕΤ (1989), τόμου τον οποίο είχε επιμεληθεί ο διακεκριμένος χιώτης λόγιος Άνδρέας Ζ. Μάμουκας. Η εισαγωγή της ανατύπωσης είναι αφιερωμένη στη ζωή και το έργο του τελευταίου, ιδίως το σχετικό με την προσωπικότητα του Κοραΐ. Η ιστορία της Βιβλιοθήκης της Χίου, την οποία γνώριζε όσον όλοι, αποτέλεσε επίσης αντικείμενο των

δημοσιευμάτων του, ενώ ή επανέκδοση των Χιακίων Χρονικών, του περιοδικού που είχε ιδρύσει ο Κωνσταντίνος Άμαντος, πρόσφερε το έδαφος για να συγκροτηθεί στις σελίδες τους άκρως ενδιαφέρουσα ύλη γύρω από την ιστορία της

Χίου και την ιστορία της παιδείας της.

Οί παραπάνω σύντομες γραμμές έστωσαν θαλερόν δάκρυ στον τάφο του Στέριου Φασουλάκη, στενού φίλου και συνεργάτη του γράφοντος.

Κ. Δ. ΦΑΦΑΛΙΟΣ

ΜΝΗΜΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΜΠΟΜΠΙΟΥ-ΣΤΑΜΑΤΗ
(ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1932 – ΑΘΗΝΑ 2020)

Η Βασιλική Μπόμπου-Σταμάτη, η Κική για τους οικείους της, γεννήθηκε στην Καλαμάτα το 1932 και ολοκλήρωσε εκεί τις εγκύκλιες σπουδές της. Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, με κατεύθυνση κλασικές σπουδές. Συνέχισε τις πανεπιστημιακές της σπουδές στο Tübingen της Γερμανίας, ακολουθώντας τον αγαπημένο της σύζυγο Κωνσταντίνο Σταμάτη, κορυφαία μετέπειτα προσωπικότητα στον χώρο του Δικαίου, και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Εντύχησε να μαθητεύσει κοντά σε καλούς δασκάλους. Ένας από αυτούς, στον οποίο και αφοσιώθηκε, ήταν ο Λίνος Πολίτης. Μνήθηκε επομένως από πρώτο χέρι στα μυστικά της πρωτογενούς φιλολογικής (και ιστορικής) έρευνας και της επίπονης και μεθοδικής παλαιογραφικής εργασίας.

Έλαβε το διδακτορικό της δίπλωμα, το 1982, από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με θέμα: Ο Βικέντιος Δαμοδός. Βιογραφία - Εργογραφία (1700-1754). Εν συνεχεία, χωρίς να επιδιώξει να μπει στον εργασιακό στίβο, ασχολήθηκε συστηματικά και με συνέπεια με την ιστορική έρευνα, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της σε θέματα ιστορίας της παιδείας στην εποχή της βενετικής και τουρκικής κυ-

ριαρχίας. Εμπλουτισμένη και αναθεωρημένη η διδακτορική της διατριβή εκδόθηκε από το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (Αθήνα 1998), και βραβεύθηκε το 2000 από την Ακαδημία Αθηνών. Όπως επεσήμαινε η συγγραφέας, ο Βικέντιος Δαμοδός ανήκε στους «αναχωρητές λογίους» που, ύστερα από σοβαρές σπουδές στη Δύση, επέστρεψαν στην πατρίδα και αφιέρωσαν τη ζωή τους στο διδακτικό και συγγραφικό έργο, μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα. Τα περισσότερα και πιο σημαντικά του συγγράμματα παραμένουν ανέκδοτα.

Άλλες μονογραφίες της, όλες προϊόντα πρωτογενούς, διεξοδικής έρευνας είναι οι ακόλουθες: Το καταστατικό του Σωματείου (Nazione) των Ελλήνων φοιτητών του Πανεπιστημίου της Πάδοβας (17ος-18ος αι.), *Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας*, 25 (Αθήνα 1995). ακολουθούν οι δυο πολύ ενδιαφέρουσες μελέτες της για την ανασύσταση των τίτλων που περιείχε η βιβλιοθήκη του ιδρυτή της Ιονίου Ακαδημίας λόρδου Guilford, στην Κέρκυρα: Μαρτυρίες για τη βιβλιοθήκη Γκίλφορντ. Από το αρχείο Γκίλφορντ της Αναγνωστικής Εταιρείας Κέρκυρας (Αθήνα, Έλλην, 1999) και Η Βιβλιοθήκη του λόρδου Guilford στην Κέρκυρα (1824-1830), «Τετράδια Εργασίας 21» (Α-

θήνα, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, ΕΙΕ, 2008). Όσοι έγραφαν για την *Ιόνιο Ακαδημία*, επεσήμαναν ότι δεν γνωρίζουμε το περιεχόμενο αυτής της βιβλιοθήκης. Το κενό αυτό ήρθε να καλύψει η έκδοση. Δημοσιεύονται οι χειρόγραφοι, ανέκδοτοι κατάλογοι της βιβλιοθήκης που έχουν, από καλή τύχη, διασωθεί. Το πλήθος των τίτλων, πολλές φορές δυσανάγνωστων ή και λανθασμένων, και τα διάφορα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη μεταγραφή, έκαναν το έργο χρονοβόρο και επίπονο. Αυτή η έρευνα είχε ξεκινήσει σε συνεργασία με το ΙΝΕ και τύχη αγαθή, η προσπάθεια ολοκληρώθηκε από το ίδιο το Ινστιτούτο.

Τέλος, ας αναφερθεί ο τόμος με συλλογή μελετημάτων της: Έρευνας Αποτελέσματα. Μαρτυρίες για τη νεοελληνική παιδεία και ιστορικά μελετήματα (16ος-19ος αι.) (Αθήνα 2002). Είκοσι δύο εργασίες και τέσσερις βιβλιοκρισίες που αποτελούν τον καρπό δημιουργικής ενασχόλησης με την ιστορική και φιλολογική έρευνα κατά την χρονική περίοδο 1981-1982 με 1998, συγκροτούν τον τόμο. Πρόκειται για μια σειρά εξειδικευμένων μελετών, απ' αυτές που εξ ορισμού δεν προορίζονται για το ευρύ κοινό, μέσα από τις οποίες ωστόσο εξιχνιάζονται οι αθέατες πτυχές της ιστορίας και αποτελούν θεμέλιο λίθο στον οποίο στηρίζεται εν πολλοίς η σοβαρή συνθετική ιστορική ερμηνεία. Συνιστούν πολύτιμα μικρά επιτεύγματα μιας συναρπαστικής αναστροφής με το παρελθόν. Η μικροϊστορία ξεδιπλώνεται εδώ μέσα από την αναδίφηση των αρχείων, με την ανάδειξη ανέκδοτων στοιχείων, με την παλαιογραφική υποστήριξη, με τη λεπτοδουλεμένη επεξεργασία των πηγών που πρέπει να γίνεται με μεράκι, γνώση και ευσυνειδησία.

Μέσα απ' αυτές έφερε στο φως άγνωστα βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία ενώ συνάμα ξεδιπλώνονται στοιχεία που συνθέτουν την κοινωνική ιστορία της εποχής και την καθημερινή ζωή γνωστών λογίων του ελληνισμού κάτω από τις ξένες κυριαρχίες. Πρόκειται για σημαντικές προσωπικότητες με ουμανιστικό περιγράμμα παιδείας και επιστημονικά, κυρίως φιλοσοφικά-παιδαγωγικά ενδιαφέροντα, που έζησαν και έδρασαν από τον 16ο ως τον 19ο αιώνα στο ευρύτερο πλαίσιο του βενετοκρατούμενου και τουρκοκρατούμενου ελληνισμού. «Από τους Θεοφάνη Ελεαβούλο, Γεράσιμο Βλάχο, Σεβαστό Κυμινήτη, Μελέτιο Τυπάλδο, Αντώνιο Κατήφορο, Ηλία Μηριάτη, Βικέντιο Δαμοδό και Νικόλαο Κομνηνό ως τον φιλέλληνα Φρειδερίκο Νορθ, κόμη του Γκίλφορντ, όλοι είχαν την ίδια βαθιά ριζωμένη πίστη, το ίδιο όνειρο που τους οδηγούσε στον ίδιο στόχο: τη μόρφωση, τον φωτισμό των Ελλήνων γιατί πίστευαν πως έτσι τους βοηθούν να βρουν τον δρόμο προς την ελευθερία ... εξ αυτού τω γένει ημών η σοφία και εκ της σοφίας η ελευθερία». Αν και προορισμένα για τον στενό κύκλο των παιδόντων, τα μελετήματα αυτά, επεξεργασμένα με αλάνθαστη προσοχή και άφογη βιβλιογραφική τεκμηρίωση, παρέχουν όχι μόνον ένα υπόδειγμα της ανθεκτικής στον χρόνο κλασικής ιστορικής και φιλολογικής έρευνας αλλά και προτρέπουν τον ευαίσθητο δέκτη να ακολουθήσει άλλες διαδρομές, ίσως συναντώντας τη συγγραφέα σε αυτό που ονόμαζε στο λιτό της προλογικό σημείωμα «γοητευτική ερευνητική περιπέτεια».

Φίλη στους παλαιούς συνεργάτες και πολύ αγαπητή παρουσία του πάλαι ποτέ Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών,

πιστή στους στόχους του «Ομίλου Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού» (ΟΜΕΔ), υπήρξε μια σεμνή, διακριτική παρουσία, αναγνωρισμένη ερευνητρια με συστηματικό και στέρεο έργο. Δεν θα μπορούσαμε, ωστόσο, να αποτίσουμε φόρο τιμής στη μνήμη της εάν δεν αναφερόμασταν και στον περιβάλλοντα χώρο της και στη σύνολη προσωπικότητά της.

Η ίδια καταθέτει στο ιστολόγιό της¹ πολλές πληροφορίες για την εκ μητρός και πατρός οικογένειά της, μιλά για τα παιδικά της χρόνια στην Καλαμάτα, περιγράφει με γλαφυρότητα το όμορφο αρχοντικό, στη συμβολή των οδών Φαρών και Αβίας, από το δεύτερο πάτωμα του οποίου αγνάντευε τη θάλασσα, σκιαγραφεί με σεβασμό και αγάπη την προσωπικότητα των γονέων της, του ιατρού πατέρα της, ο οποίος, μετά τις σπουδές του στην Ιατρική Σχολή Αθηνών, μετεκπαιδεύθηκε στη Βιέννη. Η μητέρα της, Δήμητρα Μπόμπου, το γένος Πετροπούλου, με καταγωγή από την Κυπριασία, είχε πάρει μαθήματα ζωγραφικής, ζωγράφιζε, έπαιζε μαντολίνο, ήταν βιβλιόφιλη και είχε πλούσια κοινωνική και φιλανθρωπική δράση· όμως το μεγάλο δημιουργικό πάθος της ζωής της ήταν το εργόχειρο. Κεντούσε υπέροχα, «σαν νεράιδα» όπως χαρακτηριστικά της έλεγε η πεθερά της, αντιγράφοντας μοτίβα με επιδεξιότητα από τα βιβλία της Αγγελικής Χατζημιχάλη και τις μουσειακές συλλογές. Μετά τον θάνατο της μητέρας της, η Κική συγκέντρωσε τη δουλειά αυτή, μετά από προτροπές και παροτρύνσεις των φίλων της, σε έναν τόμο. Στον κύκλο των προσφιλών της ήταν η αδελφή της Ελένη Πρωτοπαπά, αρχαι-

ολόγος, με πλούσια δράση στο «Λύκειο Ελληνίδων», ερευνητική και συγγραφική, τα τρία ανήψια της (ο πρωτότοκος Άρης, γιατρός, εγκατεστημένος στο Λονδίνο, ο Διονύσης, δικηγόρος που ζει στην Αθήνα και ο Κωστής, μαέστρος, που κάνει καριέρα στην Αμερική) που τα υπεραγαπούσε –αργότερα προστέθηκε και η μικρανεψιά της Ελένη–, μα πάνω απ' όλα ο «Κωστάκης» της, ο Κωνσταντίνος Εμμ. Σταμάτης (Σάμος 1919 – Αθήνα, 20 Απριλίου 1992) τον οποίο προσωπογραφεί και αναφέρεται αναλυτικά στην πολυσχιδή δράση του. Δικαστικός και διακεκριμένος καθηγητής του Δικαίου στη Νομική Σχολή Αθηνών, με ευρύ συγγραφικό έργο, ήταν μια ξεχωριστή προσωπικότητα που ενσάρκωνε, θα έλεγε κανείς, με μειλιχιότητα το πνεύμα του Δικαίου. Έλαβε πολλά δημόσια αξιώματα, καθώς υπηρέτησε ως Εισαγγελέας στη δίκη της Χούντας, Υπηρεσιακός Υπουργός Δικαιοσύνης σε τρεις βουλευτικές εκλογές (1989-1990) και μετείχε ως Υπουργός Δικαιοσύνης στην Οικουμενική Κυβέρνηση Ξ. Ζολώτα, από τις 23 Νοεμβρίου 1989 ως τις 11 Απριλίου 1990.

Η Κική συνδύαζε άριστα τη λογισμική με τα του οίκου της. Δεχόταν συχνά τους φίλους και συναδέλφους της στο ευρύχωρο διαμέρισμά της, στις υπώρειες του Ανκαβηττού (Αποκαύκων 21 & Ρωμανού του Μελωδού), και, τους ζεστούς μήνες ο υπέροχος κήπος που είχε δημιουργήσει στη βεράντα της, τον χειμώνα οι εσωτερικοί χώροι υποδοχής, μεταμορφωνόταν σε «φιλολογικό σαλόνι» του άλλοτε, με πνευματώδεις συζητήσεις που τις διηύθυνε με τον λεπτό, απλό και απαράμιλλο τρόπο της!

ANNA TAMPAKH

1. <https://vasstam.wordpress.com/category/βιογραφίες/>

ΤΟ 16ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ 18ου ΑΙΩΝΑ
(ISECS/SIEDS 2023)

Το 16ο Διεθνές Συνέδριο για τον Διαφωτισμό, που διοργανώνει η Ιταλική Εταιρεία Μελέτης του 18ου αιώνα υπό την αιγίδα της Διεθνούς Εταιρείας έχει προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί στη Ρώμη, από 9 ως 14 Ιουλίου 2023, στους χώρους των Πανεπιστημίων «La Sapienza» και «Tor Vergata». Το θέμα

του Συνεδρίου είναι «*Antiquity and the shaping of the future in the age of Enlightenment / L'antiquité et la construction du futur à l'âge des Lumières*». Στη Γραμματεία του ΟΜΕΔ υπάρχει η πρώτη εγκύκλιος των διοργανωτών του Συνεδρίου, η οποία είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ 18ο ΑΙΩΝΑ
(Graz 9-10 Σεπτεμβρίου 2022)

Αναδημοσιεύουμε την ανακοίνωση για το επικείμενο Σεμινάριο για νέους μελετητές του 18ου αιώνα που προτείνεται να διοργανωθεί στο Graz της Αυστρίας, στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2022.

«*War Time as Subject of Memory in the 18th century*».
Early Career Seminar of ISECS, 2022. Organizer of the Early Career Seminar 2022 is the Society for Eighteenth Century Studies on South Eastern Europe which is seated at university of Graz (Austria). This Society is ISECS member since 2019. It is intended to hold the Early Career Seminar on 9th (Friday) - 10th (Sat-

urday) of September, 2022 in the conference center at Seggau castle (in the South of Graz).

«*Période de guerre comme sujet de mémoire durant le 18e siècle*».

Séminaire des jeunes dix-huitièmistes de la SIEDS, 2022

Le séminaire des jeunes dix-huitièmistes en 2022 sera organisé par la Société d'études du dix-huitième siècle en Europe du Sud-Est, ayant son siège à l'université de Graz (Autriche). Les organisateurs ont l'intention de réaliser ce séminaire au 9 (vendredi) et 10 (samedi) septembre 2022 au château Seggau (situé au sud de Graz) où il se trouve un centre de conférence.